

‘Samen gelijkwaardige partner zorgverzekeraar’ Eerstelijnsprofessionals, verenigt u!

Eerstelijnsprofessionals moeten intensiever samenwerken om de zorg goed en betaalbaar te houden. Dat besef leeft in steeds meer regio's. Hoe pakken de Twentse apothekers en de fysiotherapeuten in het Gooi en omstreken het aan?

TEKST: NOËL HOUBEN

In Een-directeur Anoeska Mosterdijk brak in haar column in *De Eerstelijns* eerder dit jaar een lans voor samenwerking in de regio. Sterke regionale organisaties van eerstelijnszorgverleners kunnen goede afspraken maken met gemeenten, ziekenhuizen, de wijkverpleging, de ggz en andere stakeholders, stelde zij. Cruciaal om te komen tot de juiste zorg op de juiste plek. Daarvoor moet wel de versnippering in de eerste lijn verdwijnen. “Het zou enorm helpen als de gemandateerde, regionale huisartsenorganisatie afspraken zou kunnen maken met eveneens gemandateerde, regionale samenwerkingsverbanden van andere eerstelijnsdisciplines”, schreef Mosterdijk. In Een staat niet alleen in de oproep voor meer regionale samenwerking in de zorg. Minister Hugo de Jonge van VWS noemde regionalisering afgelopen zomer de nieuwe strategie om doelmatiger te gaan werken en de kwaliteit van de zorg te verbeteren.

Wat onzichtbaar

Het blijft gelukkig niet bij oproepen. In een groeiend aantal regio's hebben eerstelijnsprofessionals al de handen ineengeslagen. De huisartsenzorg loopt daarbij voorop, maar ook andere beroepsgroepen verenigen zich steeds vaker in regionale samenwerkingsverbanden. Een relatief nieuwe loot aan de stam is de Twentse Apothekers Organisatie UA (TAO-UA), opgericht in juli 2018. Binnen drie maanden waren alle 67 apothekers in Twente lid van de coöperatie.

“We voorzien in een behoefte”, vertelt apotheker en bestuurslid Erik Mijnhart. “Sinds we als Twentse apothekers samen optrekken, worden we overal bij betrokken en gehoord. Dat was in het verleden wel anders. Het is natuurlijk ook lastig overleggen met 67 afzonderlijke

apothekers. En openbare apotheken zijn sowieso wat onzichtbaar. Ook in rapporten over de zorg gaat het zelden over ons en over wat wij kunnen betekenen. Wij werken hard om dat te veranderen. Tot Den Haag aan toe laten we als Twentse apothekers onze stem horen. Onder andere in gesprekken met minister Bruno Bruins voor Medische Zorg en Sport.”

Sterke gesprekspartner

De Fysiotherapeuten Vereniging Gooi en Omstreken (FVGO) is vergeleken met TAO-UA stokoud. Het samen-

‘Er blijft genoeg werk voor iedereen’

werkingsverband van zo'n veertig fysiotherapiepraktijken werd een decennium geleden opgericht.

“Het was de tijd van de integrale bekostiging voor patiënten met COPD, diabetes en een verhoogd risico op hart- en vaatziekten”, zegt fysiotherapeut en bestuurslid Marije de Leur. “Eén zorggroep zou verantwoordelijk worden voor alle zorg voor deze patiënten. Uiteindelijk is de integrale bekostiging er nooit gekomen en leidde de vereniging steeds meer een slapend bestaan. Drie jaar geleden hebben we de FVGO nieuw leven ingeblazen. We hebben de organisatie stevig neergezet. Ook hebben we de netwerken gerevitaliseerd waarin fysiotherapeuten samenwerken met specialisten en huisartsen in de regio

Erik Mijnhart: ‘Twentse apothekers nu overal bij betrokken en gehoord’.

bij de behandeling van onder andere COPD, oncologie, kwetsbare ouderen en schouderklachten.” De Leur vervolgt: “Verder hebben we vorig jaar de handen ineengeslagen met de diëtisten binnen de nieuw opgerichte Paramedische Vereniging Gooi en Omstreken, de PVGO. Het is de intentie dat ergotherapeuten, oefen-therapeuten en andere paramedici in de regio zich in de toekomst ook kunnen aansluiten. Samen zijn we een sterke gesprekspartner voor de regionale organisaties van huisartsen en apothekers en voor zorgverzekeraar Zilveren Kruis. Dat is belangrijk nu er één regionaal budget komt voor de Organisatie en Inrichting (O&I) van de zorg in de eerste lijn.”

Betere instructie

Sinds de apothekers zich hebben verenigd, zijn er in Twente flinke slagen gemaakt bij het organiseren van de juiste zorg op de juiste plek. Een aansprekend voorbeeld is het longformulier. TAO-UA stelde samen met longartsen, ziekenhuisapothekers en huisartsenorganisa-

MEER DAN DISTRIBUTIE

Een belangrijke doelstelling van TAO-UA is om apothekers niet alleen te erkennen en vergoeden voor het verstrekken van medicijnen, maar ook voor het leveren van zorg.

Erik Mijnhart: “Apothekers spelen een belangrijke rol in de zorg voor onder andere kwetsbare ouderen. Wij beschikken over veel farmaceutische kennis en hebben dagelijks contact met patiënten, hun mantelzorgers en hun zorgverleners. Bij deprescribing, het terugbrengen van het geneesmiddelengebruik, hebben wij de regie. Maar in het huidige vergoedingensysteem betekent minder medicijnen minder inkomsten voor de apotheek. Een zorgtarief is noodzakelijk, zodat er tegenover onze inspanningen ook een beloning staat. Bij dit soort onderwerpen trekken we samen met de Twentse huisartsen op richting Menzis.”

ties een uniform voorschrijf- en informatiebeleid op voor COPD- en astmapatiënten.

“In plaats van enkele tientallen puffers met verschillende instructies schrijven we nu nog vijf typen inhalers voor”, schetst Mijnhart. “Dat bespaart kosten, maar maakt het ook mogelijk om de patiënt betere en eenduidige instructie te geven. Verder beschrijft het longformulier waar de rol van de ene zorgverlener ophoudt en waar die van de andere begint. Zo schrijft de huisarts de inhalers voor, maar doet de apotheek de voorlichting over het gebruik. Op deze manier doet iedereen waar hij of zij het meeste verstand van heeft. Ook dit komt de kwaliteit van de zorg ten goede. Van zorgverzekeraar Menzis krijgen we één gezamenlijk budget voor deze zorg. Opbrengsten die we boeken, zetten we zorgbreed in voor innovatie en kwaliteitsverbetering.”

Multidisciplinair

Binnen de FVGO vindt het werken aan de juiste zorg op de juiste plek nu nog vooral plaats in de aandoening-gerelateerde netwerken. Zo werken gespecialiseerde fysiotherapeuten binnen het COPD-netwerk samen >>

Marije de Leur: 'Samen voorkomen we dat ieder met oogkleppen op zijn eigen zorg aanbiedt'.

met longartsen en huisartsen. Aan de hand van een multidisciplinair zorgprogramma leveren ze deze kwetsbare patiënten zorg op maat. Bovendien volgen de zorgverleners jaarlijks regionale bij- en nascholing. Ondanks deze en andere voorbeelden van multidisciplinaire samenwerking denkt De Leur dat er nog grote slagen moeten worden gemaakt.

“Bij de zorg voor kwetsbare ouderen zouden we bijvoorbeeld de wijkverpleging beter kunnen inhaken. En als we chronisch zieke patiënten willen ondersteunen om meer regie te nemen over hun leven, hebben we de kennis en expertise nodig van alle relevante zorgverleners. Nu zijn de beschikbare gelden en menskracht onvoldoende om dit allemaal van de grond te krijgen. Daarom moeten we in de regio nog veel meer samen optrekken. Een multidisciplinaire organisatie voor alle zorg in de regio is daarbij onze stip op de horizon. Samen zijn we een gelijkwaardige partner voor de zorgverzekeraar en voorkomen we dat ieder met oogkleppen op zijn eigen zorg aanbiedt, met overbehandeling van patiënten tot gevolg. Want die hoeft niet altijd én medicijnen én behandeling door een fysiotherapeut én advies van een specialist te krijgen. Met de PVGO hebben we als paramedici al een stap in de goede richting gezet.”

Domeindenken doorbreken

Multidisciplinair samenwerken is noodzakelijk als je de patiënt centraal wilt stellen, vindt ook Mijnhardt. “De financiering van het longformularium was nooit gelukt als we niet samen met de huisartsen en zorgverleners in het ziekenhuis naar Menzis waren gestapt. We moeten het domeindenken onder zorgverleners doorbreken, waarbij ieder vooral kijkt naar zijn eigen geldstroom. Gaat bijvoorbeeld de huisarts iets minder doen en de apotheker iets meer, omdat die de patiënt beter kan helpen met de voorlichting over medicijnen? Dan moeten we dit in het belang van de patiënt gewoon doen.”

Het sluit aan op de denktrant van De Leur. “Zoals minister De Jonge onlangs zei: voor het geld op is in de zorg, zijn de mensen op. Er is nu al een tekort aan zorgverleners. Als we niets doen, wordt dit door de vergrijzing alleen maar nijpender. Het is daarom hard nodig dat we de zorg samen efficiënter gaan organiseren. Er is en blijft genoeg werk voor iedereen.”

Meer weten over TAO-UA, FVGO en hun activiteiten? Kijk op: <https://www.de-eerstelijns.nl/dossier/8-2019>.